

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/5/2013
Identifikačné číslo spisu:	9013899534
Dátum vydania rozhodnutia:	09.10.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Toman
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9013899534.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tomana a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Gabriely Šimonovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 9. októbra 2013 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému F. F. a spol., pre trestný čin podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, o odvolaní obžalovaných F. F. a W. N. proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 20. februára 2013, sp. zn. 1 T 1/1999, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolania obžalovaných F. F. a W. N. sa **z a m i e t a** **j ú**.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajského súdu v Nitre boli obžalovaní F. F. a W. N. (spolu s V. N.) uznaní za vinných v bode 1/ so spáchania trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (v znení zákona č. 100/1996 Zb. ďalej len Tr. zák.), na tom skutkovom základe, že

obžalovaní V. N., W. N. a F. F.

po vzájomnej dohode a súčinnosti s ďalšími nezistenými osobami, obžalovaný V. N. z poverenia svojho zamestnávateľa, živnostníka - autodopravou V. N., narodeného XX. J. XXXX so sídlom G. 65, dňa 23. októbra 1997, v poisťovacej akciovej spoločnosti UNION v Nitre uzavrel zmluvu o poistení zodpovednosti medzinárodného cestného prepravcu za tovar prepravovaný na dopravných prostriedkoch - nákladnom motorovom vozidle typu LIAZ 110.054, štátnej poznávacej značky (ďalej v texte len „ŠPZ“), LVA 04-91 s návesom typu BSS PV 15/20 ŠPZ LV 71-41, na ktoré dňa 31. októbra 1997 v objekte obchodnej spoločnosti ROSSA spol., s.r.o. na Továrenskej ulici č. 58 v Zlatých Moravciach nechal naložiť tovar - dámske čížmičky model 425 v počte 1152 párov, model 426 B v počte 1440 párov a model 446 v počte 756 párov, v celkovej cene 121 608,- USD, ktorý na základe zmluvy s touto obchodnou spoločnosťou ako predávajúcim prevzal na prepravu pre kupujúceho v Ruskej federácii, tieto dopravné prostriedky s naloženým tovarom nechal najprv zaparkovať v objekte

Lesného závodu v obci Čifáre a v ten istý deň asi o 21.00 hod. s nimi odišiel do Bratislavy, kde podľa pokynov vydávaných mu prostredníctvom mobilného telefónu obžalovanými W. N. a F. F., ktorí zaistovali odpredaj tohto tovaru inému kupujúcemu, najprv zastavil na čerpacej stanici SLOVNAFT a potom v sprievode nezisteného muža, ktorý si do vozidla prisadol, odišiel do objektu živnostníčky Alžbety Tökölyovej na Pražskej ul. č. 2, Bratislava a tovar tam nechal zložiť. S prázdnu súpravou označených dopravných prostriedkov odišiel na parkovisko pri autostráde neďaleko obce Zeleneč, odkiaľ ho obžalovaní W. N. a F. F. odviezli do miesta jeho trvalého bydliska, poskytli mu peňažnú hotovosť 30. 000,--Sk ako preddavok na jeho podiel na výnose z predaja takto získaného tovaru, načo dňa 1. novembra 1997 obžalovaný V. N. oznámil polícii odcudzenie súpravy označených dopravných prostriedkov spolu s tovarom z objektu Lesného závodu v Čifároch a následne si obchodná spoločnosť ROSSA spol. s.r.o. Zlaté Moravce, uplatnila poisťné plnenie z takejto poisťnej udalosti zo svojho zmluvného vzťahu voči poisťovacej a.s. UNION, svojim spoločným konaním spôsobili škodu a to na cestných dopravných prostriedkoch ich vlastníkovi V. N., nar. XX. J. XXXX, bytom G.. 65 spolu najmenej vo výške 380.000,-- Sk (12 613,68 €) a na prepravovanom tovare obchodnej spoločnosti ROSSA spol. s.r.o. so sídlom v Zlatých Moravciach najmenej vo výške 4.973.313,- Sk (165 083,76 €), z ktorej časť vo výške 72 615,82 Sk predstavuje hodnotu vráteného tovaru a časť vo výške 3.970.729,-- Sk bola uhradená poisťovacou a.s. Union so sídlom v Bratislave.

Krajský súd každému jednému z obžalovaných uložil za to podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody na dva roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní piatich rokov (§ 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák.).

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) boli obžalovaní V. N., W. N. a F. F. solidárne zaviazaní k povinnosti na náhradu škody poškodenej poisťovacej spoločnosti UNION a.s. Bratislava vo výške 131 804,04 eur.

Obžalovanému V. N. bol za ten istý trestný čin uložený podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. trest odňatia slobody na 18 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní tri roky (podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák.).

Obžalovanému T. B. uznanému za vinného zo spáchania trestného činu podielníctva podľa § 251 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. (v bode 2/ rozsudku bol uložený podľa § 251 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody na jeden rok s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní dvoch rokov (podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák.).

Vo vzťahu k V. N. rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14. mája 2013 a vo vzťahu k T. B. dňa 30. apríla 2013.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 248 ods. 1 Tr. por. podali proti tomuto rozsudku jednak prostredníctvom svojich obhajcov a jednak aj vlastnoručne napísané odvolania obžalovaní F. F. a W. N..

Obžalovaný F. F. v dôvodoch odvolania podaného prostredníctvom obhajcu uviedol, že od začiatku trestného konania, spáchanie žalovaného skutku popiera. Vyjadril názor, že vykonaným dokazovaním nebola preukázaná jeho účasť na žalovanej trestnej činnosti V. N.. Podľa jeho názoru prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a dôkazy nevyhodnotil dôsledne v zmysle zásad vyplývajúcich z § 2 ods. 6 Tr. por.

Vyjadril názor, že výpoveď spoluobžalovaného V. N. je účelová, urobená v snahe preniesť zodpovednosť za spáchaný skutok na iné osoby, prípadne v snahe zakrývať účasť iných osôb, ktoré sa na jeho spáchaní podieľali. On sám sa skutku dopustiť nemohol, nakoľko, ako to uviedol v rámci svojej obhajoby, v inkriminovanom čase sa nachádzal vo Zvolene a nie na miestach, ktoré uvádzal V. N.. V tejto súvislosti poukázal na výpovede svedkov W. F., Y. N. a S. T. a v súvislosti s praktikami firmy Rossa poukázal na výpoveď svedkov V. N. a B. N..

V záverečnej časti odôvodnenia odvolania obžalovaný F. F., vzhľadom na nedostatok dôkazov, ktoré by ho zo spáchania trestnej činnosti usvedčovali, navrhol, aby ho Najvyšší súd Slovenskej republiky spod obžaloby oslobodil.

Vo vlastnoručne napísanom, značne rozsiahlom, odvolaní obžalovaný F. F. podrobne poukázal na skutkové okolnosti žalovanej trestnej činnosti. Opakovane prezentoval názor, že na trestnej činnosti uvádzanej V. N. iadnym spôsobom neparticipoval. V čase, kedy mala byť trestná činnosť spáchaná sa nenachádzal na miestach uvádzaných spoluobžalovaným N., ale vo Zvolene. Nepopiera, že sa s ním pozná, v minulosti mu požičal dva krát po 30 000 Sk, ktoré mu doposiaľ nevrátil. Je nedôveryhodnou krivo vypovedajúcou osobou. V súčasnej dobe pobýva niekde na území Českej republiky, žije nepoctivým spôsobom života s kontaktmi na občanov bývalej Juhoslávie.

Obžalovaný ďalej namietal správnosť postupu orgánov prípravného konania pri vyšetrovaní predmetnej trestnej činnosti jeho požiadavke na pribratie znalca z odboru ekonomiky do konania, ktorý by mal objasniť postupy pri legálnom obchodnom styku so zahraničím, nebolo vyhovené. Postup, ktorý bol vykonaný pracovníkmi spoločnosti ETA Bratislava, prevádzkujúcej skladové priestory, bol podľa jeho názoru protizákonný, a preto mala byť vyvedená trestnoprávna zodpovednosť práve voči nim.

Dôvodil ďalej, že na hlavnom pojednávaní krajského súdu“boli úplne zmanipulované výpovede, hlavne svedkov V. a B. N., ktorí robili dopravu pre firmu ROSSA spol. s r. o a uvádzali, že dochádzalo k poistným podvodom s poisťovňou UNION a.s.....“.

Keďže on sám sa žiadnej trestnej činnosti nedopustil, namietal aj výrok o povinnosti na náhradu škody a v tejto súvislosti uviedol, že nepovažuje za správne ani vyčíslenie rozsahu náhrady škody.

Odvolacie dôvody obžalovaného W. N. sú do značnej miery obsahovo totožné s odvolacími dôvodmi odvolateľa F. F.. V odôvodnení odvolania podaného prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že rozsudok prvostupňového súdu považuje za chybný, pretože sa zakladá len na krivej výpovedi spoluobžalovaného V. N.. So žiadnymi s ním uvádzaných osôb neprišiel do styku a ani ich nepozná. Medzi jeho výpoveďou a výpoveďou T. B. sú rozpory, keď uvádzali rozdielne vozidlá, ktoré tovar prepravovali. Taktiež bolo dokazovaním preukázané výpoveďami svedkov N., že firma ROSSA robila v minulosti poisťovacie podvody, čo nasvedčuje tomu, že trestnej činnosti sa dopustili iné osoby. V. N. je, podľa jeho názoru, nedôveryhodná osoba, pretože sa v minulosti dopúšťal podvodov vo firme svojho otca. Údaje býva v Českej republike u tzv. závadových osobách pochádzajúcich z Macedónska.

Obžalovaný W. N. prezentoval názor, že trestnej činnosti, tak ako to uviedol J. N. sa nedopustil, a ani žiaden zo svedkov jeho účasť, ako ani účasť F. F., nepotvrdil. V záverečnej časti odvolania taktiež namietal výrok napadnutého rozsudku, ktorým bol zaviazaný na náhradu škody, ktorú by mali uhradiť obžalovaní V. N. a T. B. a ďalšie osoby, ktoré sa na trestnej činnosti podieľali.

Navrhol, aby odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel a v celom rozsahu ho spod obžaloby oslobodil.

Vo vlastnoručne napísanom odvolaní obžalovaný W. N. dôvodil totožnou argumentáciou, ktorú uviedol jeho obhajca a spoluobžalovaný F. F.. Rovnako aj on namietal rozpory vo výpovediach spoluobžalovaných V. N. a T. B., poukázal na výpovede svedkov N., týkajúce sa aktivít firmy ROSSA, ako aj na osobu V. N., ktorého považuje za nedôveryhodnú osobu so sklonmi k podvodnému konaniu.

Prokurátor Krajskej prokuratúry Nitra vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniam obžalovaných uviedol, že tieto odvolania považuje za nedôvodné. Zo spáchania predmetného trestného činu boli usvedčení výpoveďou spoluobžalovaného V. N., ktorý podrobne popísal spáchanie skutku, rozdelenie úloh a potvrdil ich predchádzajúcu dohodu týkajúcu sa spáchaného skutku. Nepriamo boli usvedčení aj výpoveďami svedkov R. E., V. O. a W. W., a niet dôvodu pochybovať o hodnovernosti výpovede V. N.. Tresty uložené obžalovaným, vzhľadom na dĺžku času, ktorá uplynula od spáchania skutku a

skutočnosť, že sa ďalšej trestnej činnosti nedopustili, prokurátor považuje za primerané. Preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolania obžalovaných F. F. a W. N., ako nedôvodné podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, zamietol.

Zástupca generálneho prokurátora Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu s poukazom na uznesenie odvolacieho súdu z 19. októbra 2011, v ktorom najvyšší súd už vyslovil právny názor vo vzťahu ku skutkovým a právnym záverom prvostupňového súdu a s poukazom na správnosť a zákonnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolania oboch obžalovaných podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zamietol ako nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, na základe podaných odvolaní obžalovaných F. F. a W. N. podľa § 254 ods. 1 Tr. zák. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že krajský súd rozhodol vo vzťahu k týmto obžalovaným správne a v súlade so zákonom, a to aj pokiaľ ide o výrok o ich vine, uložených im trestov, ako aj výroku o náhrade škody.

Prvostupňový súd po zrušení jeho pôvodného rozsudku zo dňa 11. decembra 2009, sp. zn. 1 T 1/1999, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 19. októbra 2011 postupoval v novom konaní v intenciách odvolacieho súdu, keď vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy, tieto vzájomne aj jednotlivo v súlade s právnym názorom najvyššieho súdu vyhodnotil a dospel tak k úplným a správnym záverom, ktoré plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania.

V odôvodnení napadnutého rozsudku potom krajský súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaných a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu predmetný skutok v bode 1/ vo vzťahu k obžalovaným F. F. a W. N. sa stali tak, ako to správne zistil a ustálil na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd. Odvolacie námietky oboch obžalovaných najvyšší súd nepovažoval za dôvodné, pretože ich obhajoba prednášaná v priebehu celého konania bola vykonaným dokazovaním jednoznačne vyvrátená.

Ani odvolací súd nemá pochybnosti o tom, že na spáchaní tohto skutku sa spolupodieľali spoločne s V. N. aj obžalovaní F. F. a W. N.. Z výsledkov vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva záver, že v inkriminovanom čase sa spolupodieľali na podvodnom obohatení a to na základe dohody s V. N. na falošnom oznámení odcudzenia nákladného motorového vozidla LIAZ aj s naloženým tovarom - dámskej obuvi, polícii.

Obhajoba oboch obžalovaných, založená na zhodnom tvrdení, že sú nevinní a že usvedčujúca výpoveď spoluobžalovaného Kissa je nepravdivá a vymyslená, pretože v inkriminovanom čase sa vôbec nenachádzali na miestach uvádzaných J. N. bola jednoznačne vyvrátená, a to predovšetkým práve výpoveďou spoluobžalovaného (t.č. už právoplatne pre tento skutok odsúdeného) V. N.. Tento vo všetkých svojich výpovediach sa k spáchaní tohto trestného činu v plnom rozsahu priznal a detailne popísal aj konanie spolupáchateľov F. F. a W. N. (výpovede zo 14. a 15. novembra 1997, 20. novembra 1997, 9. decembra 1997, 4. februára 1998, 17. júna 1998, 20. novembra 1998). Jednoznačne uviedol, že poistenie tovaru a následné jeho odvezenie a odovzdanie v skladových priestoroch v Bratislave sa uskutočnilo na základe toho, že bol F. a N. na to navedený a celý ďalší postup bol nimi koordinovaný. I keď s trestnou činnosťou spočiatku nesúhlasil, zo správania menovaných dostal strach, a preto na ich návrh pristúpil a konal podľa ich pokynov. Na svojich tvrdeniach zotrval aj pri konfrontácii s F. F. a W. N..

Prvostupňový súd teda správne oprel svoje závery o vine odvolateľov, najmä o výpoveď V. N., na ktorú logicky nadväzujú aj ďalšie svedecké výpovede (svedkov X. K., F. B., W. W., K. H., R. E., V. O.), ako aj listinné dôkazy (najmä vyhodnotenie údajov tachografového krúžku nákladného motorového vozidla zn. Liaz LV 04-91 zo dňa 31. októbra 1997), o vierohodnosti ktorých nemá odvolací súd žiadne pochybnosti a ktoré dôkazy dostatočne verifikujú pravdivosť výpovede V. O.. Počas celého trestného konania nevyšli najavo žiadne skutočnosti, ktoré by jeho výpoveď zásadne spochybňovali. Aj podľa názoru odvolacieho súdu jeho výpovede sú vierohodné a prvostupňový súd tieto správne takto aj vyhodnotil.

Výpovede V. N., výpovede uvedených svedkov i listinné dôkazy vzájomne korešpondujú a jednoznačne potvrdzujú, že obžalovaný V. N. spoločne s F. F. a W. N. sa dopustili konania uvedeného v bode 1/ napadnutého rozsudku krajského súdu.

Odvolacie námietky, ktoré sú do značnej miery u oboch obžalovaných vecne totožné alebo veľmi podobné, odvolací súd preto nemohol akceptovať. Obhajobné tvrdenie obžalovaného F. F., že V. N. v minulosti zapožičal väčší finančný obnos, tento ho oklamal a peniaze mu nevrátil, nebolo hodnoverným spôsobom ani potvrdené a ani vyvrátené, ale aj v prípade, ak sa toto jeho tvrdenie zakladá na pravde, nie je spôsobilé zásadným spôsobom vyvrátiť všetky podstatné tvrdenia obžalovaného Kissa týkajúce sa posudzovanej trestnej činnosti. Rovnako aj tvrdenia svedkov N. sa týkajú činnosti firmy Rossa v minulosti, ktoré by nepriamo mohli naznačovať nie celkom legálne praktiky tejto spoločnosti, avšak tieto tvrdenia neboli nijakým spôsobom objektivizované a stoja v rozpore s tvrdeniami iných svedkov (O. B., Ing. V. Q., V. W., Ing. N.F.), ktorí boli v predmetnej veci vypočutí.

Obhajobné tvrdenia obžalovaného F., založené na opise postupov, ako mala skladová firma F. G. pri uskladnení, resp. preclení tovaru, legálne postupovať vyznievajú nenáležité a odvolací súd ich preto považuje za irelevantné. Niet totiž žiadnych pochyb o tom, že úkony a postup pri vyložení tovaru v skladoch svedkyne G., za asistencie obžalovaného T. B. (a nepochybne aj ďalších bližšie nezistených osôb) neboli legálne a táto činnosť bola súčasťou skutkového deja predmetnej trestnej činnosti. Z tohto pohľadu hodnotil odvolací súd aj návrh obžalovaného na doplnenie dokazovania vypracovaním znaleckého posudku z odboru ekonómia.

Rovnako aj pokiaľ ide o odvoláciu argumentáciu obžalovaného W. N. (nad rámec zhodných odvolacích tvrdení oboch obžalovaných), keď poukázal na rozpory vo výpovedi spoluobžalovaných V. N. a T. B. týkajúcich sa nepresností ohľadom použitého nákladného motorového vozidla (či sa jednalo o ťahač s návesom alebo kamión definovaný ako „súprava“), táto skutočnosť nemôže spochybniť pravdivosť usvedčujúcej výpovede V. N., odhliadnuc od skutočnosti, že o type použitého vozidla a prítomnosti V. N. v sklade pri privezení tovaru nevznikli žiadne pochybnosti. Úvaha, že tovar priviezol do skladu niekto iný a prípadne na inom motorovom vozidle nie je v súlade s logickým vysvetlením, z akého dôvodu by sa spoluobžalovaný Kiss nepravdivo priznal k vlastnej trestnej činnosti.

Odvolacie námietky oboch obžalovaných súvisiacich s ich zhodným tvrdením, že v inkriminovanom čase sa nachádzali na iných miestach ako na tých, ktoré uviedol V. N. boli prvostupňovým súdom, ako aj Najvyšším súdom Slovenskej republiky, vyhodnotené a v tomto smere odvolací súd poukazuje najmä na svoj právny názor vyslovený v predchádzajúcom uznesení týkajúceho sa predmetnej veci zo dňa 19. októbra 2011, sp. zn. 1 To 19/2010.

Prvostupňový súd nepochybil ani pri právnom posúdení konania oboch obžalovaných, keď ich uznal za vinných zo spáchania trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (v znení zákona č. 100/1996 Z.z.).

Krajský súd nepochybil ani pri rozhodovaní o uložených trestoch, keď uložil každému jednému z obžalovaných za použitia zmierňovacieho ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. podmienený trest odňatia slobody na dva roky, s určením skúšobnej doby na dobu piatich rokov. Takto uložené tresty aj podľa

názoru odvolacieho súdu sú primerané ku všetkým okolnostiam prípadu, k nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, miere ich zavinenia, k osobám páchatel'ov a najmä tiež k dĺžke času, ktorý uplynul od spáchania trestnej činnosti. Použitie ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody potom krajský súd náležite odôvodnil.

Krajský súd nepochybil ani pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na náhradu škody, keď podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 zaviazal všetkých troch spolupáchateľov na náhradu škody poškodenej poisťovacej spoločnosti Union a. s. Bratislava vo výške 131 804,04 eur.

Vzhľadom na uvedené okolnosti, najvyšší súd odvolania obžalovaných F. F. a W. N. podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.